

WIJKRAAD EUROPAWIJK

Gemeente Haarlem
Burgemeester en wethouders
Commissie Ontwikkeling
Postbus 511
2003 PB Haarlem
e-mail: schalkwijk@haarlem.nl
griffiebureau@haarlem.nl

1 mei 2018

Onderwerp: Startnotitie Ontwikkelstrategie Zone Europaweg en
Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Europawijk

Geachte burgemeester, wethouders en commissieleden,

Startnotitie Ontwikkelstrategie Zone Europaweg

Het college heeft in haar vergadering van 20 maart 2018 de Startnotitie Ontwikkelstrategie Zone Europaweg vastgesteld. Hierin staat "Daarnaast zal de ontwikkelstrategie zich richten op het realiseren van een verscheidenheid aan doelstellingen uit staand beleid."

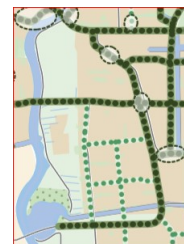
Er staat (helaas) als risico beschreven: "De ambitie om de Europaweg om te vormen tot een stadsstraat en om binnen de zone programma toe te voegen zal leiden tot een kleiner grondoppervlak dat beschikbaar is voor groen. Het risico bestaat dat de beleving, de ecologische waarde en de absolute hoeveelheid groen afneemt in het gebied. Dit kan worden tegengegaan door in de ontwerp-opgave bewust te corrigeren voor het afnemend beschikbaar grondoppervlak voor groen. Zo kan groen worden toegevoegd op daken, aan gevels, en kan door natuurinclusief bouwen de ecologische waarde van het aanwezige groen en de bebouwing hoger zijn."

Beleid

Schalkwijk is ontworpen conform de stedenbouwkundige opvattingen in de 50 -60 jaren. Een wijk volgens de CIAM gedachte gebaseerd op de scheiding van functies: een centrum met diverse functies in het midden en woonwijken er omheen. De woonwijken zijn gescheiden door brede wegen in een ruim groen profiel. Bebouwing zoals voorgesteld langs de Europaweg doet structureel geweld aan deze visie en beïnvloedt het leefklimaat van de Schalkwijkers (ruim 31.000 inwoners van uw gemeente).

Juist het groen langs de Europaweg maakt het voor de Schalkwijkers aantrekkelijk om met de fiets of lopend naar het stadscentrum te gaan. De 'ambitie' kan dus geen stedenbouwkundige achtergrond hebben. Waar komt deze ambitie vandaan?

De Europaweg is een primaire ontsluitingsweg en heeft door deze verbindingfunctie ook een *hoofdbomenstructuur* gekregen met aan beide zijden een breed profiel met m2 groen. Een structuur die juist verbeterd moet worden door de aanplant van nieuwe bomen in de gaten die er in de loop der jaren zijn gevallen. Een verbetering met meer m2 groen en bomen die al is ingezet aan de zuidkant van de Europaweg. Dak en gevelgroen is evenwel geen vervanging voor bomen en m2 groen op maaiveldniveau. Het heeft geringe waarde voor het gebruik en het groenbeeld door en van mensen en de ecologische waarde voor planten en dieren.

Secretariaat: Nederlandlaan 226, 2034 PE Haarlem, tel: 06-34035712

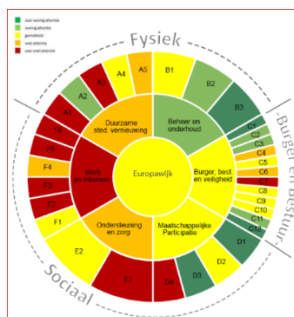
E-mail: info@wijkraadeuropawijk.nl Website: www.wijkradenschalkwijk.nl

De wijkraad Europawijk maakt deel uit van Stichting Wijkbelangen Schalkwijk; k.v.k. inschrijvingsnr. 34229104

Uit de Structuurvisie Openbare Ruimte: Haarlem 2040 Groen en Bereikbaar (SOR) blijkt dat de Europaweg moet bijdragen aan het voorkomen van *hittestress*. Alle gebieden ten oosten van de Europaweg hebben een grote kans op hittestress. Dit zijn gebieden die binnenkort worden bebouwd. De Europawijk zelf heeft al een matige kans op hittestress.

Steenbreek023 is daar o.a. heel bewust mee bezig en heeft een hittestresskaart van Haarlem, als u die ziet dan moet er nog heel wat gebeuren om de temperatuur omlaag te krijgen. Op hun website staat: "De gemiddelde temperatuur in Nederland steeg de afgelopen eeuw met 1.7° C. Dat lijkt niet veel, maar in de steden kan het vanwege de bebouwing wel 10° C warmer worden dan op het platteland op hete zomerse dagen. En de neerslag steeg met maar liefst 20 procent en valt steeds vaker in pieken! Door de toenemende verstedelijking kan dit water steeds moeilijker worden afgevoerd. Overheden erkennen dit als nationaal probleem."

De *profieltaart* kleurt voor Schalkwijk als geheel oranje, wat erop wijst dat veel attentie nodig is. De thema's ruimte, wonen, arbeidsparticipatie en inkomen kleuren zelfs rood, inclusief de onderliggende onderwerpen. Eerst zal de nieuwe bebouwing ten oosten van de Europaweg moeten aantonen wat de meerwaarde voor Schalkwijk en de Europawijk is, voor een functiewijziging van de openbare ruimten ter discussie wordt gesteld.

In een brief van wethouder Sikkema van 8 maart 2018 geeft zij aan: "De afgelopen bestuursperiode heeft de raad zich duidelijk uitgesproken over behoud en versterking van de groenwaarden. Dit komt terug in de besluiten die genomen zijn in onder meer de SOR en het rekenkamerrapport 'Meer waarde met groen'. Groen is een verbindende schakel tussen leefkwaliteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit. Dit wordt onderschreven in de diverse gemeentelijke beleidskaders. Verder is berekend met TEEB dat het Haarlemse groen een aanzienlijke financiële meerwaarde heeft die de kosten in beheer en onderhoud en het beschikbaar stellen van de m2 rechtvaardigt.

Bij de vaststelling van de SOR is afgesproken dat de Sleutelprojecten niet tot de ambitie van de stad behoren en afzonderlijk worden beoordeeld. In de SOR is afgesproken dat voor het hoofdnetwerk (de Europaweg behoort tot het hoofdnetwerk) de prioriteit in de keuze voor de openbare ruimte is:

- Prioriteit 1 Beschermen en versterken groenstructuur
- Prioriteit 2 Beschermen en versterken waterstructuur
- Prioriteit 3 Inpassen benodigde extra klimaatadaptatiemaatregelen
- Prioriteit 4 Afwegen ruimte voor mobiliteit
 - B. Prioritering belang mobiliteit binnen de stad
 1. Belang Voetganger
 2. Belang fiets
 3. Belang openbaar vervoer
 4. Belang Gemotoriseerd Verkeer

Het bebouwen van de openbare ruimte langs de Europaweg weegt niet op tegen behoud van de bovenstaande belangen.

Met al dit beleid en deze kennis kunnen we ons niet voorstellen dat de toekomstige Europaweg een versteende stadsstraat wordt! En het benoemde risico een feit.

Uitgangspunten voor bebouwing

Eerder hebben we aangegeven in onze reactie op de woonvisie: “Wij staan een gedifferentieerde verticale i.p.v. horizontale bouw voor, dit om het karakter van de huidige omgeving/wijk zoveel mogelijk te behouden.”

We zien dus niets in een versteende horizontale verdichting die ten koste gaat van m2 groen en bomen.

Wel begrijpen we dat iedereen het recht heeft om ergens te wonen en bij voorkeur in een leuke groene, veilige, sociale omgeving en dat er dus gebouwd moet worden. Daarom adviseren wij om randvoorwaarden op te nemen voor nieuwe bouwlocaties (niet alleen voor Europawijk, maar voor heel Haarlem):

- Parkeren op eigen grond, bijvoorbeeld ondergronds en dit ook verplichten voor bewoners
- Huidige verharding o.a. van parkeren waar mogelijk te bestemmen als bouwgrond
- Minimaal behoud van de hoeveelheid m2 groen en bomen in het project en behoud van gezonde potentieel monumentale bomen. In 2010 is vastgesteld dat Haarlem in Nederland de minst groene stad is (42 m2/woning?), met op twee na de meeste inwoners per hectare. In de afgelopen jaren is er helaas weinig groen bijgekomen en zeer waarschijnlijk afgenomen.
- Uit <http://www.klimaat-effectatlas.nl/nl/kaartverhaal-hitte> blijkt dat in de Europawijk het huidige % privaat en openbaar groen samen 48% is. De rest is verharding/bebouwing.
Dit wordt nog minder door de bouwplannen waar reeds mee is ingestemd of die binnenkort worden opgeleverd. Denk hierbij aan Schalkwoud, Ziekenhuisterrein, Italiëlaan, Stockholmstraat, Vilniusstraat, Rudolf Steinercollege, Schipholpoort, RWS-terrein, winkelcentrum Schalkwijk
- Principieel behoud van de hoofd en neven bomenstructuur
- Verbetering van de kwaliteit van bestaand en nieuw groen
- Wateropvang op eigen terrein, bijvoorbeeld met verticale drainage, groene daken en gevels

Ontwerp bestemmingsplan Europawijk

In het nieuwe ontwerp bestemmingsplan Europawijk (met identificatienummer NL.IMRO.0392.BP9120009-on01) staat in paragraaf 4.11.6: "De planregels van dit bestemmingsplan zorgen voor een optimale bescherming van het groen in het plangebied."

Met deze tekst zijn wij zeer tevreden. Ook zijn we blij dat er geen wijzigingsbevoegdheden zijn opgenomen omdat dit niet langer nodig is.

Wat wij echter niet begrijpen is dat er in het kader van de Metropoolregio Amsterdam (MRA), waar Haarlem onderdeel van is, een kaart is opgesteld waar alle gemeenten in de MRA hun (potentiele) woningbouwlocaties in beeld hebben gebracht, zie <https://maps.noord-holland.nl/GeoWeb51HTML5/index.html?viewer=mra> en bijlage 1.

Zowel de locaties op deze kaart en de Ontwikkelstrategie Zone Europaweg zijn niet in het nu ter visie gaande bestemmingsplan verwerkt? Dit geeft een hoop onduidelijkheid.

Wat voor ons wel duidelijk is, zoals eerder aangegeven als reactie op de woonvisie, staan wij voor een gedifferentieerde verticale in plaats van horizontale bouw.

Wij zouden dan ook graag de woonbestemmingen langs de Europaweg bij het Madrid-, Lissabon-, Tirana-, Ankara- en Praagplantsoen geschrapt zien worden (net als ze niet meer op de MRA-kaart staan).

Als tegenhanger van het massieve wijkhart is een groene uitstraling nodig voor een goede noodzakelijke balans, een goede compensatie. Deze woonbestemmingen kunnen gecompenseerd worden in de nieuwe ontwikkelingen op het ziekenhuisterrein, Schipholpoort en Rijkswaterstaat aan de noordkant van de wijk en in verticale bebouwing.

Dit omdat:

- We een open leefomgeving willen behouden en niet oude en nieuwe bewoners op elkaars lip willen laten wonen
- We privacy waarborging voor de bestaande bewoners willen, de inkijk wordt met nieuwbouw gefaciliteerd
- We het zonlicht in de woningen willen behouden. Dit wordt met hoge bebouwing verminderd
- We het bestaande groen willen behouden en dit ook kwalitatief (zouden) willen (laten) verbeteren
- We directe open verbindingen met het hart en het winkelcentrum willen behouden en niet met de rug naar de rest van Schalkwijk opgesloten willen zitten

Namens de wijkraad Europawijk,

H. Visscher, voorzitter

S. Klitsie, penningmeester

Woningbouwlocaties Metropoolregio Amsterdam

<https://maps.noord-holland.nl/mra>

